

Platforma pro sociální bydlení

Rada Platformy pro sociální bydlení
Štěpán Ripka, U velké skály 16, 181 00

Primátor
Mgr. Milan Wolf
Statutární město Kladno
nám. Starosty Pavla 44
272 52 Kladno

V Praze, Ostravě a Brně dne 30. 10. 2017

Vážený pane primátore,

odpovídáme na Váš dopis ze dne 13. září 2017, kde nás vyzýváte k řešení tří modelových situací ve třech problematických lokalitách na území statutárního města Kladna. Žádal jste rovněž o předložení konstruktivních řešení založených na našich znalostech a mnoholetých zkušenostech, které budou v rámci možností municipalit. K našemu oslovení jste přistoupil v kontextu naší reakce (vydání tiskové zprávy) na rozhodnutí města Kladna učinit právní kroky k vydání opatření obecné povahy (dále OOP), kterým budou stanoveny oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů, kde nebudou vypláceny na nově vznikající smlouvy doplatky na bydlení. Tento krok města Kladna umožnila novela k Zákonu o pomoci v hmotné nouzi, č. 111/2006 Sb., která vstoupila v účinnost 1. 6. 2017.

Rozhodnutí statutárního města Kladna využít novely zamezující vyplácení doplatku na bydlení do lokalit se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů je dále o to významnější, že se město rozhodlo účelově vyhlásit zónu se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů *na území celého města Kladna*. Chce tak využít novely k zamezení vyplácení doplatku na bydlení všem obyvatelům města Kladna, kteří by v budoucnu změnili adresu a byli v hmotné nouzi. V reakci na vydání tohoto rozhodnutí jsme vydali 23. 8. 2017 tiskovou zprávu, ve které jsme upozorňovali na jeho problematický charakter a možnou ústavní spornost (s ohledem na vyjádření Ústavně-právního výboru Senátu PČR).

Vážíme si toho, že jste nás oslovil, ovšem z Vámi uváděných modelových případů lokalit s výskytem sociálně nežádoucích jevů se nám, že jste chtěl patrně oslovit ne zejména nás, ale odborníky na prevenci kriminality (např. občanské sdružení Společně k bezpečí), na drogovou prevenci (např. Magdaléna o.p.s.) nebo odborníky na komplexní politiky sociálního začleňování (např. Institut pro sociální inkluzi nebo Agenturu pro sociální začleňování). Platforma pro sociální bydlení sdružuje experty na systémové řešení bytové nouze, a proto se nebudeme a nemůžeme zodpovědně vyjadřovat ke všem potížím

na území Vašeho města, které byste jistě měli spolu s odborníky komplexně začít řešit a ne zanedbávat.

Přesto rádi využijeme Vaší poptávky po konstruktivních řešeních bytové nouze v rámci možností municipalit – co by město Kladno v tématu řešení bytové nouze na svém území mohlo dělat, pokud by tuto problematiku chtělo řešit zodpovědně, tedy takovým způsobem, který bude bytovou nouzi na území snižovat (a ne prohlubovat, jako je tomu v případě rozhodnutí zamezit vyplácení doplatku na celé město). Níže se budeme věnovat popisu stávající situace bytové nouze na území města. Jaké jsou minimální kroky k řešení bytové nouze a tomu, jaké z nich Kladno k řešení situace bytové nouze na svém území podniká. Dále se budeme zabývat problematičností oznámení opatření obecné povahy a nakonec, jaké z toho plynou závěry.

I. Stručný popis stávající situace bytové nouze v Kladně

Statutární město Kladno je dle informací Vašeho sociálního odboru z února 2015 jedno z měst s nejvyšším počtem osob v bytové nouzi v České republice. Na jeho území se nachází zhruba 2 000 nebydlících osob, z toho asi 1 300 dětí. Dle Úřadu práce má téměř 1 500 domácností pobírajících příspěvek na bydlení a téměř 800 domácností doplatek na bydlení. Téměř 200 domácností pobývá na ubytovnách a 196 osob bez přístřeší, které pobírají příspěvek na živobytí – tento údaj je u Vás 4. nejvyšší v celé ČR. **Navzdory špatné situaci bytové nouze na území Vašeho města, dle našeho soudu (viz níže), Kladno k řešení doposud zodpovědně nepřistupovalo.**

II. Minimální nutné kroky pro řešení bytové nouze na území Vašeho města

Pokud by Kladno chtělo řešit situaci svých občanů v bytové nouzi, aniž by se okamžitě uchýlovalo k jednomu z nejradikálnějších řešení (zamezení výplaty dávek). Jistě by v minulosti realizovalo alespoň základní opatření, která jsou pro navržení udržitelného řešení situace nezbytná a jsou v kompetenci obcí, jak dokazují četné příklady z ČR (Brno, Liberec, Ostrava, Krnov ad.):

1. Kvalitní zmapování počtu a potřeb lidí v bytové nouzi a ohrožených ztrátou bydlení na území města (*dle informací vašeho sociálního odboru z roku 2015 takovou znalost Kladno nemá*);
2. strategický či koncepční materiál pro řešení potřeb bydlení lidí na Vašem území (*v Kladně absentuje*);
3. koordinovaný systém řešení bytové nouze vč. budování (dříve zprivatizovaného) obecního bytového fondu a nabídky stabilního bydlení osobám, které nejsou schopny vyřešit svou krizovou situaci bez pomoci (*v Kladně absentuje*);
4. zvyšování kapacit městského dostupného bydlení pro nejohroženější občany, např. s využitím dotací MMR a IROP (*v Kladně absentuje*);
5. dostatečná podpora terénních služeb, a to i ze strany města, vč. dluhového poradenství, mediace sousedských vztahů, komunitní práce apod. (*v Kladně nedostatečná*);

6. zavedení efektivního systému prevence ztráty bydlení vč. spolupráce se soukromými majiteli bytů, s poskytovateli kvalitních sociálních služeb a ÚP, a to při shodě rady a zastupitelstva na zvýšení finančních a personálních investic do takového systému řešení (v *Kladně absentuje*).

Vyhlášení zamezení doplatku na bydlení na nově uzavírané smlouvy je přesným opakem zodpovědné politiky.

III. Dopady aplikace OOP na situaci bytové nouze v Kladně

Jakožto kolektiv odborníků na systémové řešení bytové nouze v ČR **musíme dle našich zkušeností upozornit na to, že navrhované OOP nepovede k deklarovaným cílům – snížení sociálně nežádoucích jevů v některých lokalitách, snížení migrace (ať už vnější nebo vnitřní) či dokonce, jak se Vaše tisková mluvčí vyjádřila, stabilizaci sociální situace nízkopříjmových obyvatel na území města.** Naopak, ze zkušeností z podobných neuvážených experimentů vyplývá, že **bude docházet k dalšímu prohlubování chudoby a sociální destabilizaci obyvatel Vašeho města,** a tím bohužel také k pravděpodobnému zvýšenému výskytu drobné kriminality a k růstu již tak vysokého bezdomovectví v Kladně.

Zamezením vyplácení doplatků na nově vznikající smlouvy se ovšem také popřou stávající již tak nedostatečné mechanismy, které mají za cíl zlepšovat situaci lidí v bytové nouzi. **Aplikací OOP bude znemožněna požadovaná součinností Úřadu práce a obce, za účelem nalezení přiměřeného bydlení (na které nyní nedostane doplatek), což povede k „zabetonování“ lidí v předražených a nevyhovujících bytech a ubytovnách.**

Situace se naléhavě dotýká všech obyvatel Kladna, kteří by pobírali doplatek na bydlení. Seniorům a pracujícím rodinám s dětmi, či matkám samoživitelkám, kteří se dostanou do bytové nouze, se uzavře již nyní velmi sporadická možnost sehnat si důstojné bydlení. Zároveň **nebude možné, aby se do Kladna přestěhoval nikdo s nízkým příjmem,** například proto, aby se postaral o rodiče-seniora závislého na péči. **Nejen pro tyto občany Vašeho města však nebude vhodné se odstěhovat mimo Kladno,** kde mají v mnoha případech trvalé bydliště, protože by je zasáhla nižší dostupnost služeb, na které jsou navázáni a které potřebují (jako lékař, škola či úřad), a měli by vyšší náklady na dopravu. **Vedení města tak vědomě uvrhne do větší chudoby všechny své obyvatele v tíživé situaci, včetně rodin či seniorů v bytech, kteří budou do budoucna potřebovat pomoc.**

IV. Pokud Vaším cílem *není* zhoršení bytové nouze v Kladně, ptáme se:

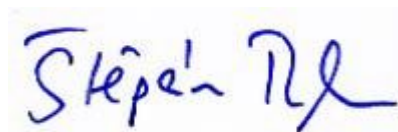
1. Jaký je Váš skutečný záměr při vyhlašování OOP?
2. Co Vaše radnice za uplynulé volební období udělala konstruktivního pro řešení sociálně kritické situace tisíců obyvatel Vašeho města?
3. Co konkrétně z bodů uvedených výše, vedoucích k systémovějšímu řešení bytové nouze na lokální úrovni, jste udělali?
4. Kolik financí a personálních kapacit jste ochotni do budoucna na opravdová řešení vyčlenit?
5. V rozhovoru pro český rozhlas jste uvedl, že domácnosti pobírající doplatky na bydlení v Kladně jsou „neintegrovatelné“ a děti z těchto rodin nemají zájem

o školní výuku. Předpokládáme, že Vaše slova pramení z nedostatečné zkušenosti a proto Vás **vyzýváme: dejte nám k dispozici desítku standardních městských bytů a my Vám dokážeme, že inkluze skrze bydlení funguje.** Pokud se rodiny v stabilním bydlení adekvátně podpoří, naprostá většina z nich se stane řádnými nájemníky i sousedy a stabilita bydlení má mj. velmi pozitivní dopady na školní docházku. Samozřejmě za podmínky, že budou mít nárok na státem poskytované dávky hmotné nouze. Dokud to neověříte, nešířte nepodložené informace.

V. Závěr

Jedině po té, co skutečně prokážete alespoň základní snahu situaci občanů svého města řešit, má smysl, abyste oslovoval odborníky, kteří Vám ve střednědobém horizontu pomohou systémově situaci zlepšovat. Platforma pro sociální bydlení je v takovém případě připravena podílet se na řešení. OOP je však cesta přesně opačná.

Rada Platformy pro sociální bydlení

Dr. phil Štěpán Ripka, Ph. D.